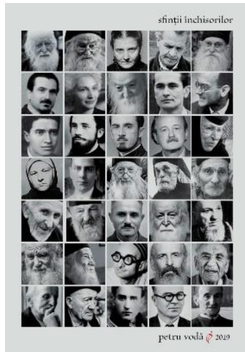
Doamne, spre locul: inimii noastre? Inimii Tale?
'ndreptează
Pașii rugăciunii obosită de cale,
Acolo unde deodată mintea se deșteaptă trează,
În amiaza Eternității Tale.

Vasile Voiculescu, 1955

LIBRĂRIA LOGOS NE RECOMANDĂ

SFINȚII ÎNCHISORILOR

La 30 de ani de la căderea comunismului, elogiind lupta și rezistența anticomunistă, cartea cuprinde peste 30 de portrete ale unora dintre cele mai marcante personalități ale temnițelor comuniste și iluștri martiri ai Bisericii Ortodoxe, care, prin pilda vieții lor, ne-au învățat un lucru elocvent: Prin credință nezdruncinată, orice iad poate fi biruit. Prin Hristos, martirii neamului românesc au biruit iadul comunist.

ANUNȚURI

Biserica Românească din Praga a ars într-un incediu

Cu toții îl știm pe părintele Andrei din Praga, care din când în când poposește la Bisericuță pentru a împreună slujire. El păstorește comunitatea românilor din Cehia, slujind la Biserica Sf. Arhanghel Mihail, din capitala țării. Din păcate, miercuri această biserică a ars într-un incendiu. Este vorba despre un monument istoric din lemn, datând din sec. XVII, din zona Transcarpatiei. Primăria și mai ales comunitatea românească din Praga se gândesc deja cum să reconstruiască biserica.

În urma incendiului, s-a descoperit că Sf. Masă din Altar este singurul loc rămas neatins de flăcări, minune care i-a întărit mult pe credincioși.

Ca la Înviere

Așa a fost marți seara în curtea Bisericuței (generoasă pentru a putea păstra distanța socială - și cât de mult Îi mulțumim lui Dumnezeu și acum pentru acest loc de rugăciune!). Ne-am adunat pentru că aveam nevoie de Taina Sf. Maslu, de rugăciunile de vindecare a trupului și a sufletului, atât pentru cei ai noștri atinși de pandemie sau de alte boli, dar mai ales pentru întărirea noastră, a tuturor.

ȘTIRI

• S-au scurs 27 de ani de la moartea artiștilor **Doina și Ion Aldea-Teodorovici**. Artiștii basarabeni și-au pierdut viața în noaptea de 29 spre 30 octombrie 1992, într-un accident de mașină suspect în timp ce se întorceau de la București la Chișinau. Cei doi artiști, flăcări vii ale românismului, sunt comemorați la Chișinău și la Coșereni, așa cum se întâmplă în fiecare an în preajma acestei zile.

• Două scurt-metraje românești sunt înscrise în **Festivalul Filmului Ortodox Byzanfest**, care se desfășoară online în perioada 23 octombrie – 8 noiembrie: o dramă psihologică în care personajul principal se dezvăluie a fi chiar Sf. Nicolae și un joc educativ care îi implică pe copiii de la Așezământul Valea Plopului. Toate scurtmetrajele pot fi vizionate integral și gratuit pe canalul de Youtube al Festivalului de Film Ortodox Byzanfest.

• Arhiepiscopia Sibiului a lansat **Campania națională „10 mari filantropi"**, prin care preoții și credincioșii din Patriarhia Română au posibilitatea să îl aleagă pe cel mai reprezentativ filantrop ortodox din istoria neamului românesc. Scopul acțiunii este identificarea, cinstirea și promovarea exemplului celor care, de-a lungul timpului, au susținut spiritual și material activitatea social-filantropică a Bisericii Ortodoxe Române.Campania face parte din *Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români* în eparhie.

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com
sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

nr. 12 / 1 noiembrie 2020

SFINȚII TREI NOI IERARHI,

CHEZAȘII NOȘTRI ÎN LUPTA CARE SE DĂ ȘI SE VA DA ÎMPOTRIVA BISERICII

Nu este multă vreme de când am început să prăznuim, în prima duminică a lunii noiembrie, această nouă troiță de ierarhi: Sf. Fotie cel Mare, Sf. Grigorie Palama și Sf. Marcu Eugenicul. De ce, s-ar putea întreba unii, este nevoie de o sărbătoare specială, când fiecare este cinstit în ziua adormirii sale? Poate pentru că a venit vremea să strângem și mai tare rândurile și poate pentru că împreună, acești trei mari apărători ai Ortodoxiei ne vor ajuta în vremurile de acum și în cele ce vor urma, să stăm drepți în fața ispitelor de tot felul.

Ei sunt *cele trei săbii care au tăiat învățăturile găunoase ce amenințau credința noastră*. Ei sunt cei trei stâlpi pe care s-a așezat Biserica atunci când căzuseră sau slăbiseră toate celelalte coloane. Ei sunt cei care au avut parte de ispite asemănătoare cu cele de azi și care **ne pot ajuta să trecem și noi cu bine încercările de acum**. Nimic nu este întâmplător, nici cinstirea lor deosebită în ultima vreme, nici descoperirea unor sfinți uitați de secole și care lucrează acum cu mare putere.

Dacă ne vom apleca cu dragoste și smerenie asupra vieții și faptelor lor, vom înțelege că pe jertfa și mărturisirea lor stăm astăzi în dreapta credință, că dacă nu era hotărârea lor de a nu lăsa nicio iotă și nicio cirtă din cele hotărâte de Sfinții Părinți la Sinoadele Ecumenice, poate că azi, apropiați într-un fel sau altul de Roma, am fi fost siliți și noi să zicem negrului alb și nebuniei normalitate, așa cum se întâmplă cu cei care trebuie să asculte de papa, singurul cuvânt infailibil din biserica catolică.

Dar să încercăm să-i cunoaștem pe sfinții noștri, noii apărători ai Ortodoxiei.

Sf. Fotie cel Mare

Născut în secolul al IX-lea, într-o famillie nobilă din Constantinopol, prigonită pentru cinstirea icoanelor, sfântul spunea că „**grija mea din copilărie era săvârșirea rugăciunii și a cercetării de sine**".

A fost dat să dobândească toată învățătura vremii, astfel că un contemporan spunea despre el: „**împreună alergau toate, adică îndemânarea fizică, învățătura, bogăția și întreaga deprindere cărturărească**". Ajunge profesor la școala imperială din Constantinopol, unde se străduiește să așeze teologia în inimile studenților săi, într-o instituție dominată de învățătura laică.

Împăratul îl va trimite ambasadar la perși, unde îl însoțește și Constantin, viitorul Sf. Chiril (fratele Sfântului Metodie, apostolii de mai târziu ai slavilor). Între ei se va întări o legătură strânsă, Sf. Fotie ajungând mai apoi principalul susținător al fraților în lucrarea lor misionară din părțile locuite de slavi.

Cunoscând toate acestea, nu ne miră faptul că, atunci când scaunul patriarhal din Constantinopol a devenit vacant, Fotie a fost pus cu sila în această treaptă. Deși s-a trecut peste voința sa, odată ajuns ierarh, Sf. Fotie își va pune toată inima pentru slujirea Bisericii.

În vremuri în care alți ierarhi și chiar împărați erau cu teamă în a spune adevărul, el a stat hotărât și a dat pe față dogmele din Biserica Romei, care nu erau după dreapta credință: Filioque (purcederea Duhului Sfânt și de la Fiul, nu numai de la Tatăl) – care se răspândise tot mai mult în Apus și ajunsese a fi inserată în Crez; amestecul papei în noile biserici apărute, care erau sub aripa misionară a Bizanțului (cazul Bulgariei) și noutățile introduse în ele, după model occidental (botezul prin stropire, neacceptarea căsătoriei pentru cei ce doreau să ajungă preoți, scurtarea Postului Mare la o singură săptămână de postire și altele).

Poziția sa a dus la relații încordate cu Roma, dar Sf. Fotie nu a renunțat. El a suferit două surghiunuri nedrepte. După revenirea la Constantinopol ca patriarh, Sf. Fotie va lucra îndeosebi pentru întărirea poporului în dreapta credință și instruirea tinerilor după învățătura Bisericii. A scris multe cărți valoroase, majoritatea în răgazul silit al surghiunului, timp în care s-a adâncit nu doar în scriere, dar mai ales în rugăciune.

Sf. Grigorie Palama

Trăitor în veacul al XIV-lea, Sf. Grigorie Palama provine și el dintr-o familie nobilă din Constantinopol și este dat la învățătură înaltă. Însă, spre deosebire de Sf. Fotie, el alege de tânăr viața monahală, părăsind capitala și ispitele ei la 20 de ani, când pleacă în Sf. Munte. Viețuirea acolo a însemnat ani **mulți de nevoință aspră, de lucrare a rugăciunii și, în cele din urmă, de revărsare a harului lui Dumnezeu asupra sa**. Deși tânăr, Sf. Grigorie a ajuns pustnic cunoscut, adunând în jurul său numeroși ucenici și fiind vestit pentru faceri de minuni. Însuși Sf. Apostol Ioan i s-a arătat într-o vedenie, întărindu-l în calea aleasă și făgăduindu-i că îl va ocroti toată viața.

Rugăciunea inimii a fost principala sa lucrare din perioada athonită. Dar tocmai aici a încercat cel viclean să lovească. În 1330 vine în Constantinopol călugărul Varlaam din Italia. Bun orator, el câștigă faimă în capitala Bizanțului, iar după ce vizitează Muntele Athos și începe să ridiculizeze lucrarea rugăciunii inimii săvârșită acolo, câștigă destui creduli de partea sa. Părinții athoniți iau atitudine împotriva scrierilor sale, mai ales după disputa cu Varlaam despre felul luminii arătate pe Tabor, despre care călugărul italian zicea că este creată, în timp ce Biserica Ortodoxă învăța că este necreată.

Ei îi vor cere Sfântului Grigorie să răspundă la toate acuzele lui Varlaam, ceea ce sfântul va reuși în chip strălucit. Din păcate, unii ierarhi și împăratul se lasă influențați de cei potrivnici sfântului și îl vor închide timp de patru ani în închisoare pentru acuze false.

Eliberat, Sf. Grigorie ajunge arhiepiscop al Tesalonicului, de unde întărește credința ortodocșilor neîncetat.

Sf. Grigorie a fost trimis de Dumnezeu într-o vreme în care Ortodoxia slăbise și erau puțini teologi care să facă față disputelor și influențelor lumești. Unii nu credeau că Îl putem cunoaște pe Dumnezeu, alții Îl vedeau a fi o parte din natură și din tot ce ne înconjoară. Sf. Grigorie a lămurit definitiv că noi nu participăm la esența lui **Dumnezeu**, dar **Îl putem cunoaște și ne împărtășim prin energiile Sale necreate**. Astfel, sfântul a pus practic capăt contestării lucrării dumnezeiești.

În același timp a reușit să reabiliteze monahismul și importanța sa dată de rugăciunea inimii, față de desuetudinea în care căzuse în Apus și decăderea vizibilă chiar în Răsărit. El a stat mereu împotriva teoriilor latinilor, care făcuseră din rațiune și filosofie reginele învățăturii, arătând că nu prin rațiune *Îl putem cunoaște pe Dumnezeu, ci cu inima*.

Prin toate acestea, Sf. Grigorie a întărit și lămurit credința ortodoxă în fața dogmelor catolice și a readus la viață trăirea credinței, pregătind lumea răsăriteană pentru noile încercări.

Sf. Marcu Eugenicul

Iar noile încercări au venit un secol mai târziu, când a trăit Sf. Marcu al Efesului. Ca și ceilalți doi noi ierarhi, și Sf. Marcu se trăgea dintr-o familie nobilă din Constantinopol. Vremea în care a trăit era dominată de teama de cucerire otomană. Turcii cuceriseră deja răsăritul Imperiului bizantin și înaintau primejdios spre capitală. În această situație, uitând de cele întâmplate cu două secole în urmă, când cruciații latini cuceriseră și devastaseră Constantinopol, împăratul bizantin cere sprijin armat în Apus. De data aceasta, papa este conștient de greul poziției în care se afla împăratul și începe să pună condiții. El va cere cu îndrăzneală unirea ortodocșilor cu Roma, sub conducerea unică a papei, în schimbul unei armate care să-i scape de turci. Împăratul va ceda și trimite reprezentanții Bisericii în Italia, la sinodul care ar fi consfințit unirea.

Acest sinod s-a ținut la Ferrara-Florența în 1438-1439 și la el au participat numeroși ierarhi apuseni și peste 700 de ierarhi, preoți, monahi și teologi ortodocși. Pe timpul ședințelor, s-au făcut mari presiuni asupra ortodocșilor și au fost ținuți în condiții grele, pentru a accepta unirea Bisericii cu Roma. Ceea ce trebuiau să accepte erau aceste dogme: Filioque, primatul papal, purgatoriul și împărtășirea cu azimă (pâine nedospită).

Sf. Marcu, fiind episcop al Efesului, a fost prezent și el la sinod. El **se va lupta din răsputeri, dovedind călcarea hotărârilor sinoadelor ecumenice prin dogmele introduse de Apus.** Filioque a fost dogma pe care a combătut-o cel mai mult, spunând că Dumnezeu e Unul, ca atare și pricina Dumnezeirii trebuie să fie una, deci este un singur purcezător – Tatăl.

El a citit canoanele Bisericii și anatemele date în ele față de cei care ar schimba fie și numai o literă din cuprinsul lor. Latinii s-au apărat de acuzele de cădere din dreapta credință prin faptul că papa a dorit doar să lămurească Crezul, însă Sf. Marcu le-a răspuns: „Dacă primim că Duhul Sfânt purcede și de la Fiul, înlăturăm monarhia Dumnezeirii și arătăm a fi două cauze ale Dumnezeirii".

Epsicopul Efesului arată și care este locul papei între ierarhii Bisericii, ca fiind egal cu toți. Asupra sa au fost făcute permanent presiuni de a renunța la susținerea adevărului. Însă el a stat drept tot timpul, zicând: „Imperiul bizantin este al pământului: s-a născut, a înflorit și va pieri. Dar **Ortodoxia este de-a pururea vie și trebuie păstrată ca o lumină pururea fiitoare**".

A fost dintre puținii ierarhi ortodocși care au refuzat semnarea unirii cu Roma, fapt ce l-a făcut pe papa să exclame: „Dacă Marcu nu a semnat, atunci nimic nu am dobândit".

La întoarcerea în Constantinopol, poporul l-a slăvit mult, iar el nu va înceta să-l întărească prin scrisori și predici până la adormirea sa.

La 9 ani după ce Sf. Marcu a trecut la Domnul, Constantinopol cade sub turci, iar Sf. Sofia este

Părintele Sofronie spunea că Sf. Liturghie se poate săvârși în orice loc, dar dacă este posibilitatea, de ce să nu o săvârșim într-un loc pe cât se poate de desăvârșit. Liturghia nu e știrea din ziar, care până seara își pierde actualitate – **Liturghia este un eveniment în veșnicie**.

PĂRINȚII NE RĂSPUND

Viețile sfinților par doar o poveste pentru copilul meu (la fel sunt încă pentru mulți dintre noi – n.n.). Cum să-l fac să înțeleagă și să creadă că sfinții sunt reali?

Cred că acest lucru este din ce în ce mai greu pentru omul contemporan, modern, care are la picioarele sale atâta tehnologie, atâta știință care îl fac să își pună nădejdea în acestea și nu în Dumnezeu. Cu toate acestea, rezolvarea problemei este în mare parte la **Dumnezeu**! El este **singurul care poate schimba inima omului**. Condiția este ca noi doar să vrem. Și ca să vrem, trebuie să renunțăm la logica noastră „găunoasă". Așadar, ce putem face noi? Să ne rugăm! Să ne rugăm pentru noi înșine, în primul rând, ca să ajungem să credem cu toată inima în sfinți și în viața, lucrarea și existența lor. Și să devenim și noi la rândul nostru „icoane vii", urmând exemplul și viețuirea sfinților, pentru că oamenii și mai ales copiii au nevoie de exemple vii.

Și mai apoi să ne rugăm pentru copiii nostri ca și ei să aibă parte de darul acesta dumnezeiesc de a crede. Să urmăm cuvântul părintelui nostru Arsenie (Boca): „*când nu poți vorbi cu copiii tăi despre Dumnezeu, vorbește cu Dumnezeu despre copiii tăi*". Să punem toate înaintea Domnului și Domnul va milui! De asemenea, să le vorbim cât mai des despre Sfinți, atât despre cei din vechime cât și despre cei contemporani, precum Sfinții închisorilor. Și să nu uităm un alt aspect: câteodată înșiși Sfinții se fac cunoscuți nouă, oamenilor în diferite moduri și ne încredințează de existența lor, mai cu seamă celor mici, care sunt mai simpli și mai plini de Har decât noi, oamenii „mari".

Așadar, este nădejde!

Ierom. Teodor „Băițanul"

SCURT CUVÂNT DE ÎNTĂRIRE

al părintelui Filothei, stareţul mănăstirii Caracalu din Sf. Munte

Azi, nevoia de a striga la Dumnezeu e mai mare ca oricând, întrucât totul este negativ. Lumea e cuprinsă de pandemie și apostazie, întreaga lume, dar și în Grecia. Poporul e slăbănogit. Avem strămoși plini de har, mărturisitori, mucenici, eroi, luptători...

Dar noi, cei de azi, cum suntem? Cum zicea un filosof: O, Eladă, pământ de sfinți și de eroi, ce ai ajuns tu astăzi?

Pace nu o să avem fără pocăință. De aceea e plin de medicamente psihotrope, prescrise de psihologi și psihiatri. Nu mai e credință, nici pocăință, oamenii nu se mai spovedesc, nu merg săptămână de săptămână la biserică, nu se pregătesc să se împărtășească cu Sf. Taine.

Ar trebui să spunem tot timpul rugăciunea: ***Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul!*** Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul! Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi! Să nu lăsăm nicicând aceste rugăciuni scurte.

Iar noaptea, *la miezul nopții, să ne trezim* și să facem rugăciune (ceasurile, acatiste către Maica Domnului), să citim cărți sfinte și iar să ne rugăm. Să nu lăsăm dimineața rugăciunile cele dulci ale începutului de zi. Sunt atâtea rugăciuni care au cuvinte minunate și care se pot rosti... **Rugăciuni care să aducă pace și bucurie în suflet**. Și așa ne vom simți mai aproape de Hristos și de sfinți. Să nu-i uităm pe sfinți, să ne rugăm lor, să ne rugăm sfântului înger păzitor, căci multă bucurie vom primi în suflet. Nu bucurie trecătoare, ce se plătește mai târziu cu tristețe. Căci aceasta e bucurie mincinoasă.

Hristos Dumnezeu, Preasfânta Sa Maică, toți Sfinții și Biserica noastră ne ajută neîncetat să aflăm pace sufletelor noastre tulburate, și bucurie și putere. Hristos este totul. Să fim încredințați că El ne mântuiește și ne va primi în Împărăția Sa cea veșnică. Căci ne-a deschis-o prin Patima și Învierea Sa. Slavă Lui în veci. Amin!

VERSURI DE SUFLET

CĂLĂTORIE SPRE LOCUL INIMII

...Locul inimii noastre? Cine-l știe? Câți îl cer?
Vârtejul cugetelor nu-i chip să ne poarte...
Locul inimii noastre sălășuiește-n Cer
Și-n el lumina lină a Celui făr-de-moarte.

Aspre prăpăstii se sparg în orice ins,
Pe munții sufletului ninși de blesteme
Arde floarea minunilor - Rugul Aprins -
Ce-n scrum preface spațiu și vreme.

Oricâte am îndurat - foame, boală, batjocură, umilinţe, frig, spaimă -, acolo, în închisoare, nu s-a şters din mintea mea bucuria zilelor trăite lângă Mihai. **Nu-mi pare rău de viaţa mea, Dumnezeu mi-a dat suferinţe şi dureri, dar mi-a dat şi putere să trec peste ele. Şi mi-a dat şi semne ca să înţeleg că umbra Lui mă apăra. De câte ori mă duc la biserică, aprind câte o lumânare pentru cei morţi, una pentru cei vii, pe care-i cunosc, şi încă una pentru tinereţea mea hăituită."**

CREDINŢĂ ŞI ARTĂ

PĂRINTELE SOFRONIE DE LA ESSEX

CĂUTÂND DESĂVÂRŞIREA ÎN LUMEA ARTEI

„Rugăciunea e creaţie infinită, e arta artelor"

Tânărul Serghei, viitorul Sf. Sofronie de la Essex, s-a născut în anul 1896, într-o familie cultă din Moscova, la doi ani după încoronarea ţarului Nicolae al II-lea. În copilărie, doica sa îl ducea mult la biserică, unde petreceau ore întregi. Tot atunci a început să arate vădite daruri artistice, desenând chiar înainte să poată să vorbească. Familia se îngrijeşte să-l dea la şcoala de arte.

Sf. Sofronie mărturisea:
„În acei ani, sub influenţa unui pictor rus faimos, am fost atras de ideea creativităţii pure, respectiv a picturii pure. Kandinsky, căci el era pictorul, îi învăţa pe elevii săi că trebuie să aibă o viaţă interioară pentru a putea să se exprime artistic, pentru a crea şi a putea simţi şi înţelege procesul creaţiei. Pictura trebuie să vină dinlăuntru, din suflet."

Majoritatea artiştilor din acea vreme au căutat să-şi adâncească inspiraţia pe plan spiritual. În căutarea lor, adesea au ajuns la sofism, religii orientale şi chiar spiritism... Atât Serghei Saharov, cât şi Kandinsky frecventau cercuri în care era ceva normal să experimentezi astfel de credinţe şi practici, lucru pe care Serghei îl va regreta mai apoi toată viaţa sa.

În 1921, el a înţeles că nu putea el, o fiinţă umană, să creeze din „nimic", precum Dumnezeu a creat toate. Astfel, **el s-a întors la Dumnezeul copilăriei sale**, pe Care Îl părăsise în tinereţea plină de căutări pe care atunci le credea înalte.

Fuge din Rusia comunistă şi călătoreşte prin Europa, în căutarea artei. Tablourile lui Serghei din acea perioadă sunt în principal peisaje, naturi moarte şi portretistică. În acelaşi timp, căutarea sa spirituală continua neabătut şi cu mare putere. Dorind liniştirea şi posibilitatea de a cugeta, el se mută într-o suburbie a Parisului, retrasă şi rurală. Trece prin vremuri de mare zbatere interioară; înlăuntrul său **se dă o mare luptă între pictură şi rugăciune.** Ajunge să-şi vadă lucrul a fi în zadar: inegalitatea dintre cele două este evidentă şi va câştiga rugăciunea. La puţin timp intră în Mănăstirea athonită Sf. Pantelimon şi ajunge să dea rugăciunii toată energia creatoare folosită anterior în artă, devenind ucenicul Sf. Siluan Athonitul. De acum va continua doar cu studiul icoanelor, fiind dintre primii care au reînnoit iconografia din Muntele Athos, în forma sa tradiţională.

Apoi intervine boala care îl obligă să plece din pustia athonită. Se stabileşte la Sainte-Geneviève-des-Bois, aproape de Paris, unde în jurul său se va strânge un mic grup care dorea îndrumare duhovnicească şi rugăciunea. Începe pictarea capelei. Se ocupă de culorile interioare: parchetul este roşu, pereţii maro, iar tavanul albastru, fiecare reprezentând ceva: şederea în iad (roşu), înconjurat de pământ (maro) şi căutând spre cer (albastru).

După câţiva ani se iveşte posibilitatea de a înfiinţa o mănăstire pentru această mică obşte. Providenţa lui Dumnezeu îl duce tocmai în Essex, Anglia, unde se va stabili în anul 1959. Aici putem vedea ca un fir roşu, gândirea artistică a părintelui Sofronie şi sensibilitatea lui estetică, atât în pictura, cât şi în construcţia mănăstirii. **A dat atenţie fiecărei culori, material, luminii pentru a crea un mediu şi o atmosferă propice rugăciunii inimii.**
Este momentul în care reia pictura icoanelor. Artistul din el se uneşte cu omul duhovnicesc care contemplase frumuseţea Domnului, a făpturilor Sale şi tot ce reflectă asemănarea Sa. După lunga perioadă de adâncire în rugăciune şi viaţă ascetică, acum e timpul maturităţii. **Iar un ascet cu o bogată viaţă lăuntrică, ce se exprimă prin pictură, este un lucru rar.**

Părintele Sofronie a încercat să desăvârşească abilităţile artistice ale fiecărui membru al obştii şi astfel au fost descoperite mai multe talente ascunse; i-a hrănit şi ei au dat rod. La Essex au fost pictate principalele evenimente din viaţa Mântuitorului, iar Părintele Sofronie supraveghea, îndruma şi corecta fiecare pas. El avea ultimul cuvânt în ce priveşte culorile, aspectul şi modelele. Picturile murale sunt luminoase şi delicate, în timp ce iconostasul, anume făcut de mică înălţime, are culori mai puternice. Şi la Essex, Părintele Sofronie *se îngrijeşte de lumina propice rugăciunii, care luminează dintr-o sursă ascunsă în sus, spre tavanul auriu, iar apoi este reflectată în jos, dând o lumină caldă şi plăcută.*

transformată în moschee, aceasta după ce împăratul acceptă unire şi împreună slujirea cu catolicii în catedrala ortodoxă.

Să ni-i facem prieteni şi pe aceşti noi apărători ai Ortodoxiei, căci mult îi iubesc pe cei care au de înfruntat ispite pentru dreapta credinţă. Să nu uităm să le cerem ajutorul acum când putem, ca atunci când ne va fi greu, să nu ne uite nici ei pe noi. Amin!

EVANGHELIA DUMINICII

Luca XVI, 19-31 (*Bogatul nemilostiv şi săracul Lazăr*)

***Părintele Gheorghe Calciu** ne trezeşte prin următoarele cuvinte:*

A nu face bine este un păcat. Linia aceasta care desparte binele de rău este aşa de subţire ca un fir de aţă invizibil. Trebuie să fii foarte atent. Degeaba spui: eu nu fac rău, dar nu fac nici bine; nu mă interesează ce face altul, îmi văd de treaba mea, sunt cinstit, merg bine, am bani la bancă, mi-am cumpărat case... Dar n-ai făcut nici un bine, nu te-a mişcat suferinţa celuilalt. Nu te-a mişcat să dai în dar lui Dumnezeu, nu te-a mişcat să legi rana celui căzut, nu te-a mişcat să cercetezi pe cel de la spital sau pe cineva bolnav în casă. N-ai zis nimănui: eşti un om bătrân, hai să te duc eu la spital sau la doctor! Ai stat, *ai trecut ca un lemn prin toată lumea aceasta, o viaţă întreagă* şi tu crezi că firul acesta, subţire ca o zare, te-a despărţit pe tine de cel rău. Şi nu este adevărat. Toată această viaţă a ta ai fost de partea cealaltă a firului care separă binele de rău.

APOSTOLUL DUMINICII

Efeseni II, 4-10

Vedeţi cu ce fel de litere v-am scris eu, cu mâna mea. Câţi vor să placă în trup, aceia vă silesc să vă tăiaţi împrejur, numai ca să nu fie prigoniţi pentru crucea lui Hristos. Căci nici ei singuri, cei ce se taie împrejur, nu păzesc Legea, ci voiesc să vă tăiaţi voi împrejur, ca să se laude ei în trupul vostru. Iar mie, să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, şi eu pentru lume! Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă. Şi câţi vor umbla după dreptarul acesta, - pace şi milă asupra lor şi asupra Israelului lui Dumnezeu! De acum înainte, nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci eu port în trupul meu, semnele Domnului Iisus. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraţilor! Amin.

Sf. Isaac Sirul *vorbeşte despre lepădarea de lume:*

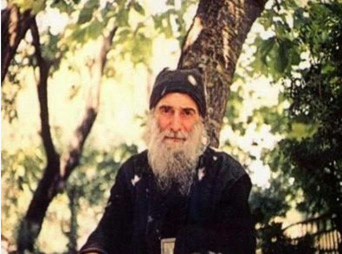
Nimic nu ne îndepărtează în aşa măsură de comorile înţelepciunii şi de cunoaşterea tainelor lui Dumnezeu, şi nimic nu ne face să petrecem cu lume şi cu cele din lume şi cu cei beţi şi neaşezaţi din ea, cum o fac **râsul cu vorbărie şi neluarea în seamă cea cu îndrăznire**. Şi nimic nu ne desparte de lumea cea căzută şi omoară patimile din noi şi nu ne trezeşte şi nu ne înalţă la cele duhovniceşti, în aşa măsură ca plânsul şi mâhnirea cu socotinţă a inimii, căci chipul sfielii se aseamănă cu smerenia dragostei.

SFINŢII SĂPTĂMÂNII

SF. MĂRTURISITOR GAVRIIL GEORGIANUL

CEL NEBUN ÎNTRU HRISTOS

Părintele Gavriil Georgianul, cunoscut ca unul dintre ultimii mari sfinţi nebuni pentru Hristos, a fost deopotrivă un mărturisitor al credinţei, un muncenic al prigoanei comuniste şi un mare părinte duhovnicesc al vremii sale.

Tuns în monahism în anul 1955, în plin regim comunist, îşi petrece viaţa călugărească vreme de patruzeci de ani în chinuri, prin cimitire, închisori, ori internat în azile pentru nebuni. A cerşit vreme de cincisprezece ani, umilit, batjocorit şi dispreţuit de oameni.

„Nebunia" lui a început pe 1 mai 1965. Ca în fiecare an, de Ziua muncii, în piaţa centrală din Tbilisi se desfăşura o mare adunare, fiind de faţă reprezentanţii puterii de stat. În spatele lor, pe o faţadă a clădirii Comitetului Partidului Comunist, întinzându-se pe mai multe etaje, atârna un afiş uriaş cu potretul lui Lenin. La un moment dat, în toiul manifestaţiei, când un membru al conducerii îşi ţinea discursul, portretul lui Lenin, care avea vreo doisprezece metri, a fost cuprins de flăcări. Reuşind să ajungă la intrarea de la etajul întâi a clădirii, monahul Gavriil deschisese o fereastră şi dăduse foc portretului, care a ars cu repeziciune. În timp ce portretul era în flăcări, părintele Gavriil rostea de la o fereastră a etajului doi aceste cuvinte:

- Domnul a spus: Să nu-ţi faci chip cioplit şi nici un fel de asemănare a nici unui lucru din câte sunt ... Să nu te închini lor, nici să le slujeşti că Eu sunt Domnul Dumnezeul tău... Să nu ai alţi dumnezei afară de Mine! Veniţi-vă în fire, oameni buni! Georgienii au fost dintotdeauna creştini; pentru ce vă închinaţi la idoli? Hristos a murit şi a înviat a treia zi, iar idolii voştri nicicând nu vor învia şi încă în viaţă fiind, sunt morţi!

L-au dat jos repede, iar mulţimea s-a năpustit asupra lui, lovindu-l până aproape de moarte, încât o lună de zile a zăcut aproape inconştient. Mai apoi a fost internat pentru câteva luni într-un spital de psihiatrie. La eliberare, a fost declarat psihopat şi dat în grija mamei sale, la domiciliul acesteia.

Nimeni nu-l primea în casă pentru vreo muncă sau vreun

câştig. Nici el, nici mama sa nu puteau ieşi afară în timpul zilei; dacă ieşeau, vecinii asmuţeau câinii pe ei. Monahul Gavriil a petrecut multă vreme în cea mai cumplită sărăcie, fiind respins, părăsit şi urât de oameni. Din multele încercări prin care a trecut, cea mai grea a fost oprirea de la slujirea preoţească, nepermiţându-i-se nici măcar să se împărtăşească. Mulţi ani la rând a fost văzut pe treptele unei biserici, cerşind. Caietele sale din acea vreme sunt pline de citate din cartea lui Iov. În plus, în acea perioadă era adesea convocat de serviciile de securitate, bătut şi chinuit cumplit. De asemenea, biserica pe care Părintele Gavriil o construise în propria curte a fost distrusă de mai multe ori de autorităţile comuniste, dar el o reconstruia de fiecare dată, cu mai mare râvnă.

După ce vremea prigonirii credincioşilor a încetat, foarte mulţi oameni au început să-l caute pe Părintele Gavriil pentru îndrumare duhovnicească. El a devenit părintele duhovnicesc al multora şi povăţuitorul unei întregi mănăstiri de maici, căci în anul 1971, la cererea sa este numit preot la mănăstirea Samtavro. Vreme de aproape douăzeci de ani s-a nevoit în această mănăstire, unde a şi fost înmormântat. Înainte de moarte, fiind bolnav, i s-a recoltat sânge pentru analize, iar acest sânge a rămas nestricat.

Ultima zi din viaţa stareţului a fost 2 noiembrie 1995. Potrivit testamentului său, trupul i-a fost înfăşurat într-un covor şi pus în mormânt în curtea mănăstirii Samtavro. După cum lăsase cu limbă de moarte, pe mormântul său s-au scris aceste cuvinte: **„Adevărul se află în nemurirea Duhului – Monahul Gavriil".**

Multe sunt darurile duhovniceşti pe care Sfântul Gavriil le-a dobândit de la Dumnezeu în viaţă, între care şi darul proorociei, dobândit de la o vârstă fragedă. O fiică duhovnicească de a sa povesteşte:

„Într-o zi ne pregăteam pentru o lungă călătorie. Părintele Gavriil s-a aşezat în faţa maşinii noastre şi ne-a spus:
- *Nu plecaţi, că o să muriţi într-un accident!*
Însă trebuia să plecăm şi am plecat. Şi într-adevăr am avut un accident îngrozitor: o maşină care venea din sens invers ne-a lovit cu atâta forţă încât ne-a aruncat într-o prăpastie adâncă de vreo şaisprezece metri. Numai printr-o minune am rămas în viaţă.
- *M-am rugat mult pentru voi, ca să vă scap de moarte! ne-a spus la întoarcere părintele Gavriil."*

Părintele îşi arăta iubirea pentru aproapele prin purtări neobişnuite, după cum se vede din întâmplarea de mai jos istorisită de o maică din mănăstirea Samtavro:
„Într-o iarnă m-am îmbolnăvit foarte rău. Părintele Gavriil venea la mine la chilie să mă vadă. Îmi spunea:
- *Cum de eşti tu bolnavă?* S-a descălţat şi a început să se roage la Dumnezeu cu aceste cuvinte:
- *Doamne, uite, eu, monahul Gavriil, mă făgăduiesc să merg 3 zile desculţ, numai s-o vindeci pe Xenia!*
L-am rugat să nu facă o astfel de făgăduinţă, dar el s-a ţinut de cuvânt şi aşa a mers, cu picioarele goale prin zăpadă vreme de 3 zile. Şi nu s-a îmbolnăvit. Iar eu m-am vindecat cu totul."

Ţinând cont de viaţa sa, de marea iubire pe care i-o poartă poporul, de darurile cele mai presus de fire primite de la Dumnezeu, de nenumăratele minuni dumnezeieşti săvârşite, atât în timpul vieţii cât şi după trecerea la cele veşnice, Biserica Georgiei l-a canonizat în anul 2012, ca mărturisitor şi nebun pentru Hristos.

Să avem rugăciunile lui!

I.G.

CUVÂNT DE LA PATERIC

Avva Ilie *este prăznuit în data de 3 noiembrie. A făcut parte din prima generaţie de ucenici ai Sf. Antonie cel Mare, ajungând părinte înduhovnicit şi făcător de minuni. Spunea ucenicilor săi acest cuvânt, bun de luat aminte şi de către noi:* **Oamenii au mintea sau la păcate, sau la Iisus sau la oameni.**

Iată o întâmplare povestită de Avva Ilie:

Am văzut eu pe oarecare luând un vas cu vin la subţioara sa; şi ca să ruşinez pe draci că nălucire era, am spus fratelui:
-Fă dragoste şi-mi ridică aceasta; şi ridicând mantia sa, s-a aflat că nu avea nimic.
Iar aceasta am spus ca măcar cu ochii de veţi vedea sau veţi auzi, să nu primiţi. Ci mai vârtos păziţi gândurile şi cugetele, ştiind că dracii le pun pe acestea în minte ca să spurce sufletul să socotească cele nefolositoare şi ca să tragă mintea de la a se îndeletnici cu păcatele sale şi cu gândul la Dumnezeu.

***

DIN ÎNVĂŢĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE

Lucrul care ne arde pe toţi este **pocăinţa** – pocania, pe care ne-o trimite Dumnezeu ori vrem, ori nu vrem. De aceea mai bine să ne pocăim de bună voie, să nu aşteptăm să ne trimită Dumnezeu pocăinţa, prin necazuri de tot felul. Căci *pricinile* pentru care Dumnezeu ne trimite necazurile sunt *păcatele noastre*. Necazurile sunt mila lui Dumnezeu cu noi.

CALENDARUL MĂRTURISITORILOR

LUCREŢIA JURJ – CURAJ ŞI JERTFĂ ÎN MUNŢII APUSENI
(† 2 noiembrie 2004)

Neam de moţi dârji şi învăţaţi să ducă greul, Lucreţia Jurj s-a născut într-una din numeroasele colonii pe care cei din Apuseni le-au lăsat în toată zona de vest a ţării (judeţele Arad, Bihor, Sălaj, Satu Mare). Zona Satu Mare unde s-a născut şi a copilărit, a fost luată de Ungaria prin Dictatul de la Viena şi moţii din noua Scărişoară s-au întors la vatra de baştină. Acolo l-a cunoscut pe viitorul ei soţ, Mihai Jurj, pădurar din Ponor - Alba, unde s-a mutat după căsătorie.

Lucreţia şi Mihai şi-au încropit în 1948 o gospodărie, căci erau harnici. În acelaşi an, grupul de partizani al lui Teodor Şuşman a luat legătura cu mai mulţi tineri din Ponor, printre care şi cu Mihai Jurj, pentru a-i ajuta în zona Câmpeni.

Despre grupul Şuşman, Lucreţia spunea:

„Oameni ca Teodor Şuşman se aflau în toate satele şi comunele româneşti, în toate, fără excepţie. Ei erau **ţărani cultivaţi, elementele cele mai luminate**, în casele lor se găseau cărţi, reviste de agricultură sau de altă natură, aparate de radio; ei erau lumina satelor româneşti, şi nu cum i-au calificat comuniştii - chiaburi, trântorii satelor. Cu asemenea elemente comuniştii nu puteau conlucra, aceste elemente ostile trebuiau să dispară."

Amândoi soţii ştiau de crimele care se întâmplau în ţară. Mihai i-a ajutat doi ani, până a fost trădat de un sătean. I-au cerut arma de pădurar, dar el a reuşit să fugă în pădure şi de aici începe viaţa de partizani în munţi a celor doi soţi Jurj, alăturaţi grupului Şuşman, căci Lucreţia l-a urmat în câteva luni pe Mihai.

Iată ce povesteşte această femeie curajoasă despre viaţa de partizan anti-comunist:

„Din 1950, când am luat drumul codrului şi m-am alăturat grupului, nici unul dintre noi nu a mai dormit într-un pat, ci numai prin şuri, poduri de grajduri sau chiar pe zăpadă. Am fost bucuroşi când am putut dormi în colibe din munţi, până eram descoperiţi, şi asta timp de patru ani încheiaţi pentru mine şi de şase ani pentru alţii. Un moment foarte greu, din munţi, a fost acela când am stat înconjuraţi o săptămână, fără să mâncăm nimic, doar măcriş, mâzgă de pe molizi şi apă. Simţeam că sfârâie inima în mine. Am dormit pe zăpadă, pe cetină, dar n-am răcit o zi în patru ani. Am făcut colibă din zăpadă, cu pereţi de zăpadă, ca la eschimoşi. Tot timpul ne-a fost greu în munţi, şi toamna, şi iarna, când ploua, ningea şi eram mereu uzi. Trecea greu vremea. **Ne rugam, citeam rugăciuni, povesteam, cântam şi ne gândeam la ziua din primăvara în care urma să ne întâlnim cu ceilalţi**.

Am avut şi eu armă, dar nu am tras; dacă ar fi fost nevoie, aş fi tras. Ai noştri au tras numai când am fost atacaţi, ca să ne apărăm, nu ca să omorâm. **Eram singura femeie în grup, dar eu nu mi-am pierdut nădejdea**. Soţul meu se mai plângea, uneori îl apuca disperarea, dar eu nu-l lăsam. Eram foarte optimistă.

Am fost hăituiţi continuu de Securitate, care era tot timpul pe urmele noastre, obligându-ne să fugim şi să ne ascundem în alte locuri. Când ne descopereau şi nu puteam să evităm confruntarea, se isca luptă armată.

Presiunea Securităţii se înteţea; dacă la început erau puţine trupe, în vara anului 1952 ei au împânzit munţii; erau atât de numeroşi, încât au reuşit să ne înconjoare. Au împuşcat pe doi dintre noi. Ne-am tot retras, până când am nimerit intrarea într-o peşteră. Au trimis un soldat în ascunzătoarea noastră. El a coborât unde eram noi, ne-a privit drept în ochi, dar le-a strigat celor de afară că nu vede nimic. Îi ţin minte şi acuma figura, mă uitam la el dintr-o parte, dinspre intrarea în care se vedea strălucind lumina de afară. Era blond şi avea ochi albaştri. Eu ştiu că el ne-a văzut, numai că nu ne-a trădat, pentru că a priceput că, dacă spune ceva, îl împuşcăm. Ofiţerul de-afară i-a ordonat să tragă o rafală în peşteră, el a tras, dar nu ştiu cum a ţinut puşca că n-a fost nimeni dintre noi rănit. Pot zice că atunci, în minutul acela, **ne-a învăluit umbra lui Dumnezeu.**

După plecarea trupelor, am ieşit şi, când am văzut că o treime din noi muriseră, grupul Toader Şuşman s-a destrămat, am rămas numai trei. Dar nu a durat mult şi am fost descoperiţi de organele de Securitate şi Miliţie, aşa că a început alt val de urmărire şi hăituire, ca în cele din urmă să fim vânduţi în 1954 de către ultima noastră gazdă.

Când am intrat acolo, am fost orbiţi de lumina unor lanterne şi asupra noastră s-au repezit soldaţii care ne-au lovit în cap. Am leşinat. Când m-am trezit, aveam deja cătuşe la mâini şi eram toţi trei întinşi pe jos, în şură. Mihai era tare rănit la cap, îl lovise un glonţ, căci s-a luptat cu ei. Roman, fratele lui, la fel. L-am întrebat pe Mihai ce să mă fac şi el a mai putut să-mi spună să fac ce-oi putea. Eram îmbrăcată cu o bluză cu floricele, pe care o aveam de la el. Îi era tare drag să mă vadă îmbrăcată cu ea. Se uita la mine şi vedeam cum îi curg lacrimile, nu mai putea să vorbească. Aşa s-a întâmplat să port ultima dată când ne-am mai văzut bluza aceea de la el. Aşa a vrut Dumnezeu.

Soţul meu a fost împuşcat în cap şi presupun că a decedat după puţin timp. Avea 28 de ani. Eu am fost condamnată pe viaţă. Am fost închisă la Mislea, Miercurea Ciuc, Cluj, Văcăreşti, Jilava şi Oradea, de unde am fost eliberată în 1964. Cât am fost în închisoare, părinţii soţului meu şi mătuşa mea au fost găsiţi morţi în vârful muntelui, lângă un copac, iarna, îngheţaţi, cu o toporişcă lângă ei.